

Poznań, dnia 24 lutego 2025 roku

Sprawozdanie dotyczące współpracy międzynarodowej Izby Notarialnej w Poznaniu w 2024 roku

Współpraca międzynarodowa Izby Notarialnej w Poznaniu w minionym roku opierała się na standardowych kontaktach z partnerską Brandenburską Izbą Notarialną w Poczdamie. Nadzwyczajnym wydarzeniem była natomiast wizyta polskich notariuszy w marokańskiej kancelarii notarialnej podczas Konferencji Notarialnej w Agadirze.

1. W dniu 30 stycznia 2024 roku na zaproszenie władz partnerskiej Brandenburskiej Izby Notarialnej udała się do Poczdamu delegacja naszej Izby w składzie: Prezes RIN dr Andrzej Rataj i członek RIN Sławomir Łakomy. Uczestniczyła ona w spotkaniu noworocznym Izby Brandenburskiej w dniu 31 stycznia 2024 roku. W spotkaniu tym uczestniczyła podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Brandenburgii, władze sądowicze, przedstawiciele samorządów prawniczych i licznie zgromadzeni notariusze, w tym notariusze emerytowani. Prezes RIN dr Andrzej Rataj wygłosił przemówienie, w którym w szczególności przywołał art. 2 (1) Konstytucji Kraju Związkowego Brandenburgia. Zgodnie z tym przepisem Brandenburgia jest krajem swobód demokratycznych, praworządnym, socjalnym, zobowiązanym ideałom pokoju i sprawiedliwości, ochronie środowiska naturalnego i kultury, dążącym do współpracy z innymi narodami, a w szczególności kultywującym i rozwijającym przyjazne stosunki z sąsiadującą Polską. Wypowiedź Prezesa RIN dr. Andrzeja Rataja zrobiła duże wrażenie na brandenburskich gospodarzach. Członkowie polskiej delegacji odbyli rozmowy z władzami Izby Notarialnej w Poczdamie na tematy z zakresu współpracy obu Izb. Poznańska delegacja przekazała brandenburskim notariuszom egzemplarz Księgi Jubileuszowej Izby Notarialnej w Poznaniu, co spotkało się z miłym przyjęciem. Niemieccy koledzy z radością zapoznali się przede wszystkim z fotografiami przedstawiającymi ich wizyty w Poznaniu. Egzemplarz Księgi Jubileuszowej otrzymała także szczególnie zasłużona dla naszych wzajemnych relacji Karin Bencze, która w przeszłości sprawowała zarząd Brandenburską Izbą Notarialną.

2. Brandenburska delegacja na czele z Prezesem Zarządu Brandenburskiej Izby Notarialnej w Poczdamie Hagenem Stavorinusem gościła w dniu 23 marca 2024 roku na Walnym Zgromadzeniu naszej Izby w Poznaniu. Obecni na Zgromadzeniu polscy notariusze mieli okazję wysłuchać przemówienia niemieckiego Prezesa i poznać jego ocenę naszej współpracy. Prezes H. Stavorinus był pod dużym wrażeniem organizacji naszego Walnego Zgromadzenia, w szczególności ze względu na udział tak wielkiej rzeszy notariuszy. Dla naszych brandenburskich kolegów zorganizowaliśmy wieczorem w dniu 22 marca 2024 roku kolację, podczas której mogli zapoznać się ze specjałami regionalnej kuchni i porozmawiać z nami o sytuacji niemieckiego i polskiego notariatu. Brandenburczycy zwracali szczególną uwagę na duży spadek w obrocie nieruchomościami za naszą zachodnią granicą.

3. W dniach 5-7 września 2024 roku odbyło się w Cottbus kolejne 9. polsko – niemieckie seminarium notarialne pod patronatem Krajowej Rady Notarialnej i Niemieckiej Federalnej Izby Notarialnej. By dbać o interes obywateli obu państw ważna jest wymiana doświadczeń, a regularne wspólne spotkania pozwalają na omówienie aktualnych problemów. Uczestnicy Seminarium zajęli się prawem właściwym w sprawach rodzinnych i spadkowych, jak również pochyłili się w kontekście dziedziczenia nad rolą stosunków majątkowych małżeńskich. Wymienione zagadnienia spięła kłamrą praktyczna analiza europejskiego poświadczenia spadkowego, czyli omówienie możliwości uzyskania dokumentu, na mocy którego w uproszczony sposób można wykazać dziedziczenie majątku za granicą. Prelegentami i dyskutantami byli zarówno notariusze niemieccy i polscy, w szczególności z Izby Notarialnej w Poznaniu, która ze swoim odpowiednikiem z Brandenburgii współpracuje już od początku lat 90-tych XX wieku. Moderatorem seminarium był Prezes Rady Izby Notarialnej w Poznaniu dr Andrzej Rataj. Wykład o europejskim poświadczeniu spadkowym w praktyce wygłosił Wiceprezes Rady Izby Notarialnej w Poznaniu Maciej Celichowski. Odbycie się dziewiątego Seminarium było dla mnie wielką osobistą satysfakcją – nie do końca wierzyłem w sukces tego cyklicznego przedsięwzięcia, gdy dwadzieścia lat temu proponowałem władzom polskiego i niemieckiego notariatu jego organizację. Mam nadzieję, że uda się zorganizować w 2026 roku kolejne jubileuszowe spotkanie.

4. Podczas konferencji notariuszy naszej Izby, która odbyła się w dniach 11-18 października 2024 roku w Agadirze, odbyło się spotkanie notarialne w marokańskiej kancelarii notarialnej. Wizyty notariuszy naszej Izby w zagranicznych kancelariach notarialnych są stałym punktem corocznych konferencji. Chciałbym przypomnieć, że w przeszłości mieliśmy już okazję zapoznać się z pracą notariuszy włoskich, hiszpańskich i czarnogórskich. Spotkanie w Maroku przebiegało w bardzo miłej atmosferze, a polscy notariusze zauważyli duże zaangażowanie swoich marokańskich kolegów nie tylko w zakresie pełnego gościnności przyjęcia, ale także woli przekazania jak największej ilości informacji dotyczących pracy marokańskiego notariusza.

5. Bardzo cieszy mnie fakt stałego zainteresowania polskim notariatem ze strony naszych przyjaciół z Czarnogóry. Regularnie otrzymuję wiadomości od nich i pozdrowienia dla naszego środowiska. Stosunki z notariatem czarnogórskim są niezwykle ciepłe i pełne zaangażowania. Widać, że nasze koleżanki i koledzy z Czarnogóry bardzo pozytywnie nas ocenili podczas naszego pobytu u nich i ich wizyty w Poznaniu.

6. W 2024 roku liczba rozmów telefonicznych, które Sławomir Łakomy odbył z notariuszami polskimi i niemieckimi, a które dotyczyły problemów w stosowaniu przepisów prawa utrzymała się na poziomie podobnym jak w 2023 roku. Było ich 45 (w poprzednim roku 47). Forma czynności dwustronnych i jednostronnych (np. pełnomocnictwa, odrzucenia spadku), stosowanie Rozporządzenia spadkowego, a także rejestry publiczne i kompetencje notariusza do podejmowania konkretnych działań – to stałe tematy odbytych rozmów. Pojawiały się pytania dotyczące funkcjonowania elektronicznych wniosków do ksiąg wieczystych w Polsce (Niemcy mają z tym problemy). Jak zawsze, na pytania niemieckich kolegów starałem się obiektywnie odpowiadać, a w przypadku, gdy nie czułem się kompetentny, odsyłałem ich do innych notariuszy.

Bardzo dziękuję wszystkim, którzy włączają się w działalność międzynarodową naszej Izby i zachęcam do działania pozostałych notariuszy !

Sławomir Łakomy, członek Rady Izby Notarialnej w Poznaniu